

Kitaani saattussanut aqutsinissamik pilersaarut

AALISARNERMUT PINIARNERMULLU NAALAKKERSUISOQARFIK

REV version johb_2021 09 22

Saqqaani assimik assiliisoq: AnnDorte Burmeister

Imai

1.	Tunuliaqutaasut.....	3
1.1	Siunertat, periusissiaq atuuffigisaalu	3
1.2	Atuuffiata sivilissusia aamma aaqqissuusseqqinnermut aalajangersakkat.....	3
1.3	Inatsit aamma Aqutsinissamik akisussaaffiit	4
2.	Aalisarnermut avatangiisinullu tunngatillugu peqaqqussutsimut ilisarititsineq.....	4
3.	Siunnersuineq kiisalu aalisarnermi aqutsinissamut tunngavigineqartut	5
3.1	Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq	5
3.2	TAC-mik aamma pisassiissutissanik aalajangersaasarnerit	7
3.3	Malittarisassioriaatsit	9
3.3.1	Pisassiissutit annertussusaannik naleqqussaaneq	9
3.3.2	Aalisarnermi -piginnaasanik malittarisassaqaqtitsineq.....	9
3.3.3	Sumiiffinni malittarisassaqaqtitsineq.....	9
3.3.4	Piffissaq aalisarfiusoq	12
3.3.5	Piujuartitsinissamik teknikikkut iliuuseqarnerit aamma immami ataqatigiinnernik mianersuuttariaqartunik aqutsinerit.....	13
3.4	Saniatigut pisanik aqutsineq.....	13
4.	Nalunaaruteqartarnek nakkutilliinerillu.....	14
4.1	Nalunaaruteqartarnek.....	14
4.2	Alapernaarsuineq, Nakkutilliineq Misissuinerlu MCS)	14
4.3	Nalunaarutiginninnerit	15
	Ilanngussaq 1 Inatsisit	17
	Ilanngussaq 2 Qaleruaasa qanoq issusaat.....	18
	Ilanngussaq 3 Saattuanut pullatini bomuldimik allunaasartalerlugu pullatinit qimaaffissiaq	20

1. Tunuliaqutaasut

1.1 Siunertat, periusissiaq atuuffigisaalu

Aqutsinermut pilersaarummi uani siunertaq tassaavoq Kalaallit Nunaata kitaani peqassutsimik inuiaqatigiillu aningaasaqarneranni imminut nappassinnaasumik saattuarniarnermut (*Chionoecetes opilio*)sinaakkutinik aalajangersaanissaq.

Imminut attassinnaasumik saattuarniarartoqarsinnaavoq Pinngortitaleriffimmit annerpaamik pisassiisutit (TAC) pillugit inassuteqaatit malinneqarpata aqutsiveqarfinni ilisimatuussutsikkut paasissutissanik naammattunik aamma mianersortumik periuseqarluni aqutsiveqarfiit sinneranni saattuaqassutsit pillugit paasissutissanik peqalernikkut.

Pilersaarummi immikkut siunnersuivinnut aqutsiveqarfinnut saattuarniarneq aggulunneqarpoq (takuuk Takussutissiaq 1). Aqutsiveqarfinni akilersinnaasumik taamaallaat saattuarniarartoqarsinnaavoq aqutsiveqarfinni saattuaqassutsit pillugit naammattumik ilisimaneqarpata. Taamaammat ilaatigut saattuat aqitsumik qaleruallit¹ inginneqartullu pitsaanermik nalunaarutigisarnissaat ukkatarineqartariaqarput.

Aqutsinissamut pilersaarummi anguniarneqarpoq saattuarniarneq imminut napatissinnaasup sippuiffiunnginnissaa (F_{MSY}^2) imaluunniit – aqutsiveqarfinni F_{MSY} -mik malitassaqaanngitsuni – $F_{MSY-mut}$ naleqquttumik taarteqarnissaa.

Aqutsinissamut pilersaarummi taamaallaat pineqarpoq NAFO³ Sumiiffik 1, kitaa tamarmi immikkoortortaqlutillu 1A-1F-imik. Aqutsinissamut pilersaarummi ilaatinneqarput NAFO Sumiiffik 1-ip tunngaviummik killeqarfiup 3 sømilit iluanni avataanilu saattuarniarnerit.

Saattuat nikerartuunngillat, taamaammat aalisarnerup sumiiffinni annikitsuni annertuumik ingerlanneqaannginnissaa pingaaruteqarluni. Saattuarniarnerup sukumiisumik paasissutissarsiffinnginnera pillugu agguannginnerani mianerinnilluni saattuanik aqutsisoqartariaqarpoq taamaalilluni sinerissap qanittuani avataanilu immikkut aqutsiveqalerluni. Taamaaliornikkut aalisarneq siammarneqarneranik qulakkeerneqartarpoq sumiiffinnilu ataasiakkaani aalisapiluttoqarani.

1.2 Atuuffiata sivisussusia aamma aqqissuusseqqinnermut aalajangersakkat

Una aqutsinissamut pilersaarut aqutsinissamut pilersaarummik 7. januar 2021-meersumut taartaavoq. Aqutsinissamut pilersaarut 1. januar 2022-mi atutilissaaq 31. december 2025-p tungaanut, taassumalu kingorna nutaamik nalilersuisoqassalluni. Nalilersuineq taanna aqutsinermut pilersaarummit misilittakkat tunngavialugit, Pinngortitalerivimmit ilisimatuussutsikkut siunnersuineq Aalisarnerlu pillugu siunnersuisoqatigiit tusarniareerlugit suliarineqassaaq. Naalakkersuisut tamanna tunuliaqutaralugu pilersaarummik nutarsaasoqassanersoq nalilersuiviginiarpaat.

---

¹ Ilanngussaq 2 takuuk qaleruai pillugit.

² F_{MSY} (Maximum Sustainable Yield, MSY) biologit tunaartaraat siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu imminut napatissinnaasumik annerpaamik atuiffiulluni aalisarnerup assinga.

³ Atlantikup Avannaata Kitaani Aalisarneq pillugu suleqatigiiffik (NAFO)

Aqutsinissamut pilersaarut aamma atuuffiani nutarterneqarsinnaavoq, aalisarnerup ingerlanneqarnera, siunnersuisarnermi periaatsit assigisaallu malunnartumik allannguuteqarpata – matumanilu saattuaqassutsip allanngorarnerannik ilisimasat aalisarnerullu siammasinnera kiisalu piffissat saattuat aqittunik qaleruaqalerfii. Taamaalilluni aqutsinissamut pilersaarutip maannakkut aalisarnermut naleqqiullugu eqqortuunissaa qulakkeerpeqassaaq.

Aqutsinissamut pilersaarummik allannguneq suugaluartorluunniit Naalakkersuisunit akuerineqassaaq. Ilanngussami tapiliunneqartumi allannguinerit Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit allaffissornikkut isumagineqarsinnaapput.

1.3 Inatsit aamma Aqutsinissamik akisussaaffiit

Kalaallit Nunaanni aalisarnerup aqunneqarnera tassungalu oqartussaaneq Aalisarnej pillugu Inatsisartut inatsisaat (Aalisarnej pillugu inatsit) malillugu Naalakkersuisunit kiisalu Aalisarnej Piniarnerlu pillugit Naalakkersuisup akisussaaffigaat. Aalisarnermut inatsit atuuttoq tunngavigalugu Naalakkersuisoq aalajangiiffigisassatut siunnersuummik suliaqarpoq Naalakkersuisullu nalinginnaasumik ataatsimiinneranni aalajangiiffigisassatut siunnersuut saqqummiutissallugu.

Kalaallit Nunaata aalisarnermik oqartussaaffigisaani aalisakkanut aalajangersimasunut ukiumoortumik TAC-mik Naalakkersuisut aalajangersaasarput, TAC-lu kalaallit inatsisaat nunallu assigiinngitsut akornanni isumaqatigiissutini aalajangersakkat mianeralugit TAC-mit pisassiissutigineqartut agguaattarlugit. Aalisarnej pillugu inatsit atuuttoq naapertorlugu ataatsimut isigalugu suliasanut aqutsinermut tunngasunut Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoq Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiinnut tusarniaasarnissaminik pisussaaffeqarpoq. Aalisarnej pillugu inatsimmi Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiit katitigaanerat aamma erseqqissarnejqarpoq.

Saattuarniarnermik aqutsineq Aalisarnej pillugu inatsisip saniatigut Saattuarniarnej pillugu nalunaarut naapertorlugu aqunneqarpoq.

Ilanngussaq 1-imi takutinneqarput saattuarniarnej pillugu inatsisit ataatsimut

2. Aalisarnermut avatangiisinullu tunngatillugu peqaqqussutsimut ilisarititsineq

Saattuat, *Chionoecetes opilio*, NAFO-mi sumiiffimmi 1-imi Kalaallit Nunaata kitaani sinerissami nassaassaapput tassani saattuat kitaata sineriaani 60° N aamma 74° N akornanni tunngaviusumik killeqarfiup 3 sømilit iluani avataanilu nassaassaallutik. Amerlassusai aalaakkaapput, aalisarnejqaqqaarneraniilli ukiunit siullernut naleqqiullugit ikinnerulersimapput.

Saattussat immap naqqani assigiinngitsunik itissisulinni -1 aamma 4,5 °C-iuniittarput. Kalaallit Nunaanni saattussat amerlanerpaat 200 meterinit itinerusumiittarput. Saattuat immap naqqani assigiinngitsuni uumasarput: naqqani aqitsumik marrarmik sioqqaniluunniit, qaarsuusuni/sioralinni kiisalu ujaqqamik naqqalinni.

Timaasa sananeqaataannik misissuinerit takutippaat Kalaallit Nunaanni saattuat Davis Strædep kitaani (Canadami atlantikut imartaani) saattussanit allaanerujussuusut, taavalu Kalaallit Nunaanni aqutsiveqarfinni saattuat timaasa sananeqaataat assigiittut.

Saattuat alliertorniarlutik qaleruamik taarsertarpaat. Saattuat alliertorsinnaajumallutik qaleruamik taarsertarpaat qaleruaasalu taarsernerisa kinguninngua qaleruaa imatut angitigilersarpoq alliertorsinnaalerlutik taamaammallu saattuat nerpiisa qaleruaasalu nutaat akornanni immermik imaqtumik sulloqalartarluni. Saattuat nerpii tamassuma kingorna imatut annikitsigisarput, nerpiata annikinnera pissutigalugu pisarissallugit soqtiginarunnaarlutik. Saattuat alliertortillugit imeq qaleruaata nerpiatalu akornaniittoq anialersarpoq, qaleruaasalu taarsernerisa kingorna qaammatit 18-it tikillugit qaangiuppata saattussat naammattumik nerpeqalissapput.

Kitaani saattuarniarneq pullatit atorlugit angallatillu minneri tannerillu atorlugit ingerlanneqartarpoq. Angallatit annerit minnerillu ilaat tunngaviumik titarnermit 3 sòmilit avasinnerni aalisarsinnaapput. Angallatit ilaat saattuat uumatillugit inissiivinnut tankinik peqarput, ilaallu saattuat sikulerlugit karsinut inissiiveqarlutik.

Sinerissap qanittuani aalisarnerit assigalugit saattuarniarnermi Kalaallit Nunaata kitaani suliffisaqartitsinissaq eqqarsaatigalugu ataatsimut isigalugu 100%-imik tulaassisussaataasoqarpoq. Saattuat tamarmik uumatillugit suliffissuarmut tulaanneqartassapput.

3. Siunnersuineq kiisalu aalisarnermi aqutsinissamut tunngavigneqartut

3.1 Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq

Pinngortitaleriffiup NAFO-mi sumiiffimmi 1-imi saattuat pillugit siunnersuisarnerani ukiumut ataatsimut siunnersuisoqartarpoq imminut napatissinnaasumik atuneq aallaavigalugu. Ukiumoortumik siunnersuut Naalakkersuisunut ukiut tamaasa decembarip qaammataani nassiunneqartarpoq. ICES⁴ Kalaallit Nunaanni saattuat pillugit siunnersuineq ajorpoq, Pinngortitaleriffilli ICES WGCRAB-imi ukiut tamaasa peqataasarpoq, ilisimatusarnerit ilisimasallu nutaat oqallisigineqartarlutik.

Kitaani immap naqqata suunera apeqquataalluni saattualu agguataarneri tunuliaqutaralugit aqutsiveqarfinnut aqqaneq-marlunnut avinneqarsimapput. Pinngortitaleriffik ilisimatuussutsikkut siunnersuisarpoq aqutsiveqarfinnut 8-nut pineqartuniit 12-iusuniit. Ilisimatuussutsikkut siunnersuut tunniunneqartoq tunuliaquteqarpoq ilisimasat pigisat toqqammavigalugit, taakkulu aggorneqarlutik immikkoortut sisamangorlugit allaaserineqartut taakku pillugit Tabel 1-miipput.

Immikkoortunut taaneqartunut 4-nut siunnersuuteqanngilaq, ilisimasat pineqartuneersut annikippallaqimmata. Pineqartut immikkoortut sisamat misileraalluni aalisarfusinnaasutut periarfissatut isigineqarput.

Sisimiut eqqaanni siunnersuiffiusuni 1997-imi ingerlaavartumik ilisimatuussutsikkut misissuisoqartarpoq taakkunanngalu inernerit pisanit paasissutissat ilanngullugit ilisimatuussutsikkut siunnersuinernut

---

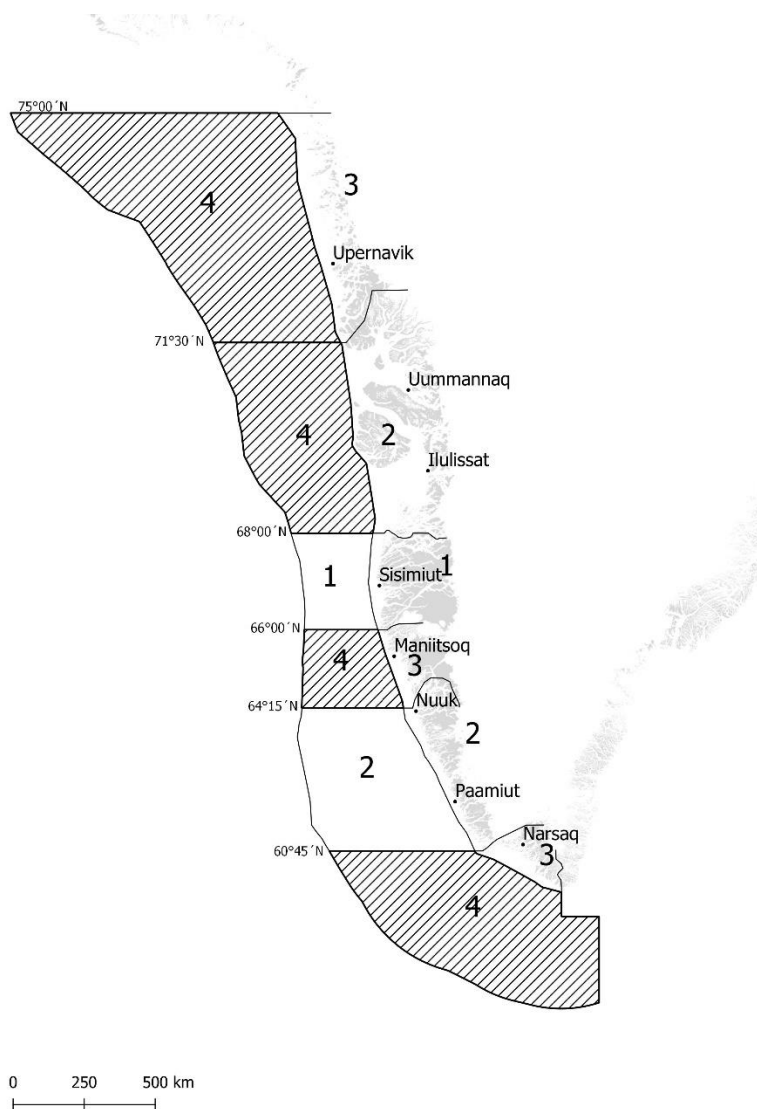
⁴ Imartat Ilisimatusarfigineqarnerannut Nunat Tamalaat Ataatsimiititaliaat

ilaatinneqartarlutik. Sumiiffiit sinnerini ilisimatuussutsikkut sukut tamaana misissuisoqartarpoq, taamaammallu pisat kisiisa tunngavigalugit siunnersuisoqartarluni.

Ilisimatuussutsikkut siunnersuineq ataani takutinneqartutut immikkoortunut sisamanut paasissutissat pigineqartut tunngavigalugit Takussutissiaq 1.

Takussutissiaq 1. Siunnersuinissamut immikkoortut (Kat.) kiisalu sumiiffiit ilaatinneqartut

Imm.	Paasissutissat	Siunnersuineq	Immikkoortortaqaarfiit pineqartut
1	Nakkutilliinermik paasissutissat. Aalisarnermit paasissutissat ≥ 10 ukiut.	<i>Nioqqutissioriaaseq SPICT aamma nakkutilliinermik aalisarnermillu takussutissiat.</i> <ul style="list-style-type: none"> • Pinngortitaleriffiup naliliinera tassaavoq maanna aalisarnermit piffissaq sivikippallaartoq periutsimi naammassiat kisiisa tunngavigalugit siunnersuisoqassappat. Siunnersuineq taamaammatt saattuaqassuseq pillugu periaatsip inerneranit kiisalu misissuinerit aalisarnermillu paasissutissat tunngavigalugit. • Paasissutissanik naammattunik peqanngikkaangat periaaserlu naammanginartumik atornani siunnersuinissamut misissuinerit pisallu pillugit paasissutissat pigineqartut aallaavigineqartarput. 	Sineriak: <ul style="list-style-type: none"> • Sisimut. Imartaq: <ul style="list-style-type: none"> • Sisimut.
2	Piffissakkuutaartumik misissuinerit paasissutissat. Aalisarnermit paasissutissat ≥ 10 ukiut.	<i>Tunisassioriaaseq SPICT pisanillu takussutissat.</i> <ul style="list-style-type: none"> • Pinngortitaleriffiup naliliinera tassaavoq periaaseq taanna kisiat atorlugu piffissaq saattuarniarfiusumi sivikippallaartoq paasissutissallu naammangippallaartut. Siunnersuineq taamaammatt tunngaveqarpoq periaatsip saattuaqassutsit kiisalu piffissakkuutaartumik misissuinerit takussutissiat pisallu pillugit paasissutissat tunngavigalugit. • Paasissutissanik naammattunik peqanngikkaangat periaaserlu naammanginartumik atornani siunnersuinissamut misissuinerit pisallu pillugit paasissutissat pigineqartut aallaavigineqartarput. <p>Immikkoortumi tassani suussuseq 1-imit siunnersuinermit annerusumik nalorninarpoq.</p>	Sineriak: <ul style="list-style-type: none"> • Qeqertarsuup Tunua-Uummannaq • Nuuk-Paamiut. Imartaq: <ul style="list-style-type: none"> • Nuuk-Paamiut.
3	Nakkutilliinermik paasissutissartaqanngilaq Aalisarnermit paasissutissat ≤ 10 ukiut.	<i>Naleqqussaalluni aqutsineq / Ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqanngilaq.</i> <ul style="list-style-type: none"> • CPUE-mi ineriartorneq kiisalu saattuat siaruarsimanerat aallaavigalugit saattuaqassuseq nalilersorneqartarpoq. 	Sineriak: <ul style="list-style-type: none"> • Upernavik • Maniitsoq-Kangaamiut • Narsaq-Qaqortoq.
4	Nakkutilliinermik paasissutissartaqanngilaq Aalisarnermit killilimmik paasissutissat imaluunniit soqarani.	<i>Siunnersuisoqanngilaq.</i> <ul style="list-style-type: none"> • Paasissutissanik naammattunik tunngavissaqanngilaq. • Misileraalluni aalisarnissamut qinnuteqartoqarsinnaavoq. 	Imartaq: <ul style="list-style-type: none"> • Upernavik • Qeqertarsuup Tunua-Uummannaq • Maniitsoq-Kangaamiut • Narsaq-Qaqortoq.

Takussutissiaq 1: Aalisarnermi pisassiissutit pillugit nalunaarut nr. 21, 21. september 2016-imeersoq tungavigalugu sinerissap qanittua avataalu immikkoortinniarlugit 3 sòmílimik titarnermik atuisoqarpoq. Sumiiffinnut immikkut takutinneqarput siunnersuineri periutsit suut atorneqarsimanersut (1-4). Aamma illoqarfiit aqqi aqutsiveqarfínnut atorneqartut takutinneqarput.

3.2 TAC-mik aamma pisassiissutissanik aalajangersaasarnerit

Naalackersuisut TAC-imik aalajangersaasarput ilisimatuussutsikkut siunnersuineq aallaavigalugu kiisalu malittarisassat allaaserineqartut malillugit Takussutissiaq 2-mi. Aqutsiveqarfiit arfineq pingasuupput, assinganillu immikkoortunut ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqartarpoq tamannalu ersippoq Tabel 1-mi. Immikkoortuni kingullerni sisamani, piffinni sisamaasuni taaneqartuni, ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqanngilaq aamma taamaammat aalajangiunneqarani TAC niuvernerpalaartumik aalisarnerq eqqarsaatigalugu. Taakkununga immikkoortunut sisamaasunut annertussutsimik aalajangersimasumik aalajangiisoqarsinnaavoq misileraalluni pisarineqarsinnaasunik, taamaalilluni inuussutissarsiutigalugu aalisartut periarfissillugit qinnuteqarnikkut misileraalluni pisassinneqarsinnaanerat.

Aqutsiveqarfinni arlalinni, taaneqartuni immikkoortoq 3-mi, ilisimasat toqqammavigineqartut amigateqarput. Ilisimasat naammalernissaata tungaanut, ilisimatuussutsikkullu

siunnersuisoqarsinnaangornissaanut pineqartuni TAC aalajangiunneqassaaq mianersortumik periuseqarnikkut.

Naalackersuisoq saattuartaasanut TAC-inik aalajangiiffigisassatut Naalackersuisunut siunnersuuteqannginnermini Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit tusarniaqqaarneqassapput, siunnersuisoqatigiillu tusarniaanermi akissutaat inassuteqaammut tunngavimmut ilanngunneqassaaq.

Takussutissiaq 2. Siunnersueriaatsini sisamani TAC-imut aalajangiiniarnermut malittarisassat

Imm.	Pisassiissutissanik tamarmiusunik aalajangersaaneq	Immikkoortortaqaarfiit pineqartut
1	<ul style="list-style-type: none"> TAC aalajangerneqartassaaq siunnersuut ukiumoortoq malillugu, kisianni TAC ukiumut annertunerpaamik 15 %-imik nikerarsinnaavoq ukiumiit ukiumut. Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiinnik aggersaaneermik kinguneqartarput siunnersuinerup 15 %-imik annertunerusumik nikittariaqalissappat. Qaleruallit taakkua $B_{trigger}^5$-imit ikinnerulerpata taakkunannga aalisarneq atuinerlu iluarsiivigineqartarput. Taamatut pisoqarpat naalackersuisoqarfik suleqatigiissitamik Pinngortitaleriffimmit Aalisarnerlu pillugu Siunnersuisoqatigiinnit inuttalimmik pilersitsissaaq. Suleqatigiissitat pisassat taakkua B_{lim}^6-imit ikinnerulinnginnissaat siunertaralugu suliniutinik aallartitsinissamut pisussaaffeqarput. Pisassat B_{lim}-imit ikinnerulerpata aalisarneq aqutsiveqarfanni taakkunani matuneqassaaq. 	<p>Sineriak:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sisimut. <p>Imartaq:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sisimut.
2	<ul style="list-style-type: none"> TAC ukiumoortumik siunnersuit naapertorlugu aalajangersarneqassaaq, TAC-ili ukiumut annerpaamik 10 %-imik qaffanneqarsinnaavoq ukiumullu annerpaamik 15 %-imik millisinneqarsinnaalluni. Siunnersuineq TAC-imik ukiumut 10 %-it sinnerlugit qaffasinneruppat imaluunniit 15 %-it sinnerlugit ikinneruppata Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit aggersarneqassapput. Qaleruallit taakkua $B_{trigger}^7$-imit ikinnerulerpata taakkunannga aalisarneq atuinerlu iluarsiivigineqartarput. Taamatut pisoqarpat naalackersuisoqarfik suleqatigiissitamik Pinngortitaleriffimmit Aalisarnerlu pillugu Siunnersuisoqatigiinnit inuttalimmik pilersitsissaaq. Suleqatigiissitat pisassat taakkua B_{lim}^8-imit ikinnerulinnginnissaat siunertaralugu suliniutinik aallartitsinissamut pisussaaffeqarput. Pisassat B_{lim}-imit ikinnerulerpata aalisarneq aqutsiveqarfanni taakkunani matuneqassaaq. 	<p>Sineriak:</p> <ul style="list-style-type: none"> Qeqertarsuup Tunua-Uummanaq Nuuk-Paamiut. <p>Imartaq:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nuuk-Paamiut.
3	<p>Naleqqussakkamik aqutsineq – ilisimatuussutsikkut siunnersuutitaqanngilaq.</p> <ul style="list-style-type: none"> TAC aqutsiveqarfimmut pilersaarutip atuunnerani aalajangersimasooq (2022-2025) 2020-mi atuuttoq aallaavigalugu TAC malillugu aalajangersarneqassaaq. CPUE-p ineriartornera aammalu aalisarnerup siaruarsimassusaa ukiut tamaasa malinnaaffigineqartassaaq. CPUE-mi aamma / imaluunniit aalisarneq annetuumik siammaappat TAC 10 % tikillugu ilaneqarsinnaavoq. CPUE-mi aamma/imaluunniit aalisarneq malunnaatilimmik eqiteruppat TAC 15 % tikillugu apparneqarsinnaavoq. Aalisarneq pillugu siunnersuisoqatigiit aggersarneqassapput CPUE malunnaatilimmik allangorpat, ass. ukiut pingasut ingerlaneranni +50 %-imik. 	<p>Sineriak:</p> <ul style="list-style-type: none"> Upernavik TAC 2020: 400 tonsit Maniitsoq-Kangaamiut TAC 2020: 225 tonsit Narsaq-Qaqortoq TAC 2020: 260 tonsit
4	Ilisimatuussutsikkut siunnersuisoqanngilaq.	Imartaq:

⁵ Najoqqutarineqartoq – maanna B_{MSY} -p 80 %-ia – immikkut aqutsinissamik iliuseqalersitsinermik kinguneqartoq

⁶ Najoqqutarineqartoq B_{MSY} -p 30 %-eraa

⁷ Najoqqutarineqartoq – maanna B_{MSY} -p 80 %-ia – immikkut aqutsinissamik iliuseqalersitsinermik kinguneqartoq

⁸ Najoqqutarineqartoq B_{MSY} -p 30 %-eraa

Imm.	Pisassiissutissanik tamarmiusunik aalajangersaaneq	Immikkoortortaqrarfiit pineqartut
	<ul style="list-style-type: none"> Misileraalluni aalisarnissamut TAC-iliisoqarsinnaavoq. Misileraalluni aalisarnissamut qinnuteqartoqarsinnaavoq (Aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat takuuk). 	<ul style="list-style-type: none"> Upernavik Qeqertarsuup Tunua-Uummannaq Maniitsoq-Kangaamiut Narsaq-Qaqortoq.

3.3 Malittarisassioriaatsit

3.3.1 Pisassiissutit annertussusaannik naleqqussaaneq

Aalisarneq piffissamik killiliilluni pisarineqarsinnaasut annertunerpaaffilernagit aqunneqarpoq, tamanna aamma pisassat nungunissaasa tungaanut aalisarnertut taaneqartarpoq ("paggatassiilluni aalisarneq"). Taamaalilluni aqutsivinnut tamanut ataatsimut pisassiisoqartarpoq akuersissuteqartut tamarmik aalisartagaannik.

Sumiiffimmi pisassat nungunneqaraangata aqutsiveqarfimmi aalisarneq unitsinneqartarpoq.

Sumiiffimmiit sumiiffimmut imaluunniit ukiumiit ukiumut pisassiissutit nuunneqarsinnaanngillat.

3.3.2 Aalisarnermi -piginaasanik malittarisassaqaqtitsineq

Naalakkersuisut Aalisarneq pillugu inatsit malillugu isumalluutininik atuineq aqussinnaavaat pisarineqarsinnaasullu kiisalu inuussutissarsiummik ineriartorneq isiginiarlugit aalisarneq killilersorsinnaallugu. Naammasineqarsinnaasut ingerlaavartumik nalilersorneqartarput saattuarniarnissamut qinnuteqaatit suliarineqaraangata. Akuersissutit aalisariutinut 75 BRT/120BT BT-nit mikinerusunut taamaallaat tunniunneqartarput.

Saattuarniarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat malillugu piffissami ukiuni marlunni 1. januar 2021-mit 31. december 2022 ilanngullugu inuussutissarsiuutigalugu saattuarniarnissamut peqataasussanut nutaanut akuersissutinik tunniussisoqassanngilaq.

Saattuarniarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat malillugu aamma aalajangerneqarpoq angallatit ukiumi ullorsiuteqarfiusumi ataatsimi aqutsiveqarfinni annerpaanik pingasuni saattuarniarnissamut akuersissuteqarsinnaapput. Taakku saniatigut siunnersuiffiusuni immikkoortuni 4-mi (Tabel 2) sumiiffinni misileraalluni saattuarniarqarnissaannut akuersissutinik tunniussisoqarsinnaavoq.

Angallatinut usiminnik nuussisinnaasunut akuersissutinik tunniussisoqartanngilaq.

3.3.3 Sumiiffinni malittarisassaqaqtitsineq

NAFO-mi sumiiffimmi 1-imi titarnermit killeqarfimmit 3 sòmilit iluanni avataannilu saattuarniarqarsinnaavoq.

Tabel 3. Kalaallit Nunaata kitaani aqutsiveqarfinni ukunani saattuarniarneq aggulunneqarpoq:

Aqutsiveqarfik:	Sumiiffik pillugu nassuiaat:
Upernavimmi: Sinerissap qanittuani	Avannarpasissutsip 71°30'-p aamma

	Avannarpasissutsip 75°00'-ip akornanni tunngaviusumik killigitap avataani 3 sømilip iluani Kitaani Avannarpasissutsip 71°30'-ip aamma Avannarpasissutsip 75°00'-ip akornanni kangerluttallit Kitaatut nassuiarneqarsimasut, uku ilanngunnagit kangerluit Avannarpasissutsip 71°30'-ip kujataa'tungaanni paallit, sukumiinerusumik kangerluit makku pineqarput: Karrat, Kangilleq, Inngiata Kangerlua, Ukkusissat Kangerluat, Kangiusap Imaa, Umiiviup Kangerlua aamma Nuugaatsiap Tunua.
Upernavimmi: Avataasiortut	Avannarpasissutsip 71°30'-p aamma Avannarpasissutsip 75°00'-p akornanni tunngaviusumik killeqarfiup avataani 3 sømilit avataanni.
Qeqertarsuup Tunua - Uummannaq: Sinerissap qanittuani	Avannarpasissutsip 68°00'-ip aamma Avannarpasissutsip 71°30'-p akornanni tunngaviusumik killiussap avataani 3 sømilip iluani Kitaani Avannarpasissutsip 68°00'-ip aamma Avannarpasissutsip 71°30'-p akornanni kangerluttallit Kitaatut nassuiarneqarsimasut, kangerluit sukumiinerusumik makkua: Karrat, Kangilleq, Inngiata Kangerlua, Ukkusissat Kangerluat, Kangiusap Imaa, Umiiviup Kangerlua aamma Nuugaatsiap Tunua, kangerluit Avannarpasissutsip 68°00'-ip avanna'tungaanni paallit, sukumiinerusumik kangerluit uku: Arfersiorfik aamma Ataneq.
Qeqertarsuup Tunua - Uummannaq: Avataasiortut	Avannarpasissutsip 68°00'-ip aamma Avannarpasissutsip 71°30'-p akornanni tunngaviusumik killiliussap avataani 3 sømilit avataani.
Sisimiut: Sinerissap qanittuani	Avannarpasissutsip 66°00'-ip aamma Avannarpasissutsip 68°00'-ip akornanni tunngaviusumik killiliussap iluani 3 sømilip iluani kangerluttallit Kitaatut nassuiarneqarsimasut, Avannarpasissutsip 66°00'-ip aamma Avannarpasissutsip 68°00'-ip akornanni tunngaviusumik killiliussap 3 sømilit iluani, sukumiinerusumik kangerluit uku: Arfersiorfik aamma Ataneq uku ilanngunnagit Avannarpasissutsip 66°00'-ip kujataa'tungaanni kangerluit paallit, sukumiinerusumik Kangaamiut Kangerlussuat, Taateraata Tunuat Kangerlussuatsiaq.
Sisimiut: Avataasiortut	Avannarpasissutsip 66°00'-ip aamma

	Avannarpasissutsip 68°00'-ip akornanni 3 sòmilit avataani aamma tunngaviusumik killiliussap avataani.:
Maniitsoq – Kangaamiut: Sinerissap qanittuani	Avannarpasissutsip 64°15'-ip aamma Avannarpasissutsip 66°00'-ip akornanni tunngaviusumik killiliussap iluani 3 sòmilit avataani kangerluttallit Kitaatut nassuiarneqarsimasut, Avannarpasissutsip 64°15'-ip aamma Avannarpasissutsip 66°00'-ip akornanni kangerluit Avannarpasissutsip 66°00'-ip kujataa'tungaani paallit, sukumiinerusumik Kangaamiut Kangerlussuat, Taateraattunuat aamma Kangerlussuatsiaq ukuli ilanngunnagit; Kangerluit Avannarpasissutsip 64°15'-ip kujataa'tungaani paallit, sukumiinerusumik Nuup Kangerlua aamma Ameralik.
Maniitsoq – Kangaamiut: Avataasiortut	Avannarpasissutsip 64°15'-ip aamma Avannarpasissutsip 66°00'-ip akornanni 3 sòmilit avataani aamma tunngaviusumik killiliussap avataani.
Nuuk – Paamiut: Sinerissap qanittuani	Avannarpasissutsip 60°45'-p aamma Avannarpasissutsip 64°15'-ip akornanni tunngaviusumik killiliussap iluani 3 sòmilit iluani kangerluttallit Kitaatut nassuiarneqarsimasut 3 sòmilit iluani aamma tunngaviusumik killiliussap avataani Avannarpasissutsip 60°45'-p aamma Avannarpasissutsip 64°15'-ip akornanni kangerluttaat Avannarpasissutsip 64°15'-ip kujataa'tunganiittut, sukumiinerusumik Nuup Kangerlua aamma Ameralik aamma uku ilanngunnagit; Kangerluit Avannarpasissutsip 60°45'- kujataa'tunganiittut, sukumiinerusumik Nunarsuit kitaani kangerluit (Avannarpasissuseq 60°45'-p aamma Kippasissutsip 48°08'V) kujataa'tungaaniittut, sukumiinerusumik aallartiffigalugu tassanngaanniillu nunavimmut (Avannarpasissutsimi 60°50'-imi aamma Kippasissutsimi 47°57'-imi) tassanngaanniillu uunga (Avannarpasissutseq 61°22' Kippasissuserlu 46°46').
Nuuk -Paamiut: Avataasiortut	Avannarpasissutsip 60°45'-p aamma Avannarpasissutsip 64°15'-ip akornanni 3 sòmilit avataani aamma tunngaviusumik killiliussap avataani.
Narsaq – Qaqortoq: Sinerissap qanittuani	Avannarpasissutsip 60°45'-ip kujataa'tungaanni kangerluttallit Kitaatut nassuiarneqartut

	Avannarpassisuttip 60°45-p kujataa'tungaani kangerluttallit Nunarsuit kitaa'tungaani sumiiffimmut uunga (Avannarpassisuseq 60°45' Kippasissuserlu 48°08'); tassanngaanniillu Nunavimmi sumiiffimmut uunga (Avannarpassisuseq 60°50' Kippasissuserlu 47°57'); tassannganniit lkerassuup avannaa'tungaani uunga (Avannarpassisuseq 60°12' Kippasissuserlu 44°); tassannganniit kujammut Kipasissuseq 44°-imiit atuarlugu Avannarpassisuttip 59°imut, tassannganniit kangimut Kippasissuttip 42°-mut, tassanngaanniillu kujammut tunngaviumik killiliussap avataani 3 s̆milinut aamma 3 s̆milimik titarneq atuarlugu tunngaviumik killiliussap avataanut aallaavimmut.
Narsaq – Qaqortoq: Avataasiortut	Avannarpassisuttip 60°45'-ip kujataa'tungaani 3 s̆milit avataani aamma tunngaviumik killiliussap avataani.

3.3.4 Piffissaq aalisarfiusoq

Saattuarniarneq aqutsiveqarfik apeqqutaatillugu piffissani killilikani akuerisaavoq. Saattuarniarneq pillugu nalunaarut naapertorlugu saattuarniarneq imatut akuerisaavoq:

- 1. januar - 31. december:
  - Narsaq – Qaqortoq sinerissap qanittuani
  - Narsaq - Qaqortoq avataasiortut
  - Nuuk - Paamiut sinerissap qanittuani
  - Nuuk - Paamiut avataasiortut
- 1. april 2021 – 31. december:
  - Maniitsoq - Kangaamiut sinerissap qanittuani
  - Maniitsoq - Kangaamiut avataasiortut
  - Sisimiut sinerissap qanittuani
  - Sisimiut avataasiortut
  - Qeqertarsuup Tunua - Uummannaq sinerissap qanittuani
  - Qeqertarsuup Tunua - Uummannaq avataasiortut
  - Upernavik sinerissap qanittuani
  - Upernavik avataasiortut

Saattuaqassuseq pillugu nutaanik ilisimasaqartoqalissappat, tassunga ilanngullugit "saattussat aqitsut" amerlassusaat (qaleruaata qanoq innera 1 aamma qaleruaata qanoq innera 2) ⁹aalisarneq nalilersoqqinneqarsinnaavoq, taamaalilluni periusissiami piffissami qaqugukkulluunniit saattussanik atuineq

⁹ Ilanngusaq 2 takuuk qaleruaasa immikkoortittarnerat pillug.

naleqqutissalluni annertunerpaajussallunilu. Taamaammat saattussanik aqitsunik igitanik nalunaarsuisarnissamik piunasaqaatip qaqugukkulluunnit malinneqarnissaa pingaaruteqarpoq.

Aalisarneq pillugu inatsit naapertorlugu aalisarneq qaqugukkut aallartinneqarsinnaanersoq unitsinneqassanersorlu Naalakkersuisunit nalunaarutigineqarsinnaavoq. Inatsimmitaaq allassimavortaaq pisuussutit illersorneqarnissaat tassungalu atatillugu piffissat eqqissisimatitsiviusut pillugit Naalakkersuisut malittarisassiorsinnaasut.

3.3.5 Piujuartitsinissamik teknikikkut iliuuseqarnerit aamma immami ataqatigiinnernik mianersuuttariaqartunik aqutsinerit

Imaani sumiiffinni mianersuutigisariaqakkani aalisarneq aqutsinerlu Piujuartitsineq siunertaralugu aalisarnerup teknikikkut iluarsartuussivigineqarnera pillugu nalunaarut malillugu malittarisassaqaartinneqarpoq. Aalisarnermi piniutinut, minnerpaaffiliinernut aamma piniutinik nalunaaqutsiinermut atatillugu Saattuarniarneq pillugu nalunaarut sukumiinerusunik arlalinnik piunasaqaatitaqarpoq: Matumani qimaaffissanik atuinissamut piunasaqaammik ilanngussisoqarsimalluni¹⁰. Taamaaliornikkut pullatit annaasat saattuanik piasisaqartassanngillat, tassa allunaasaq arrortussaammat pullallu ammarlugu. Aalisarnermi illuatungerit isumaqatigiissutigaaq piunasaqaat taanna 1. januar 2022-mit atuutilersinneqassasoq aalisartut pullatiminnik naleqqussaannaannut ikaarsaariafeqarnissaat qulakkeerniarlugu.

Naalakkersuisunit siunniunneqarpoq imaani uumassuseqarfiit manna tikillugu sunnerneqarsimanngitsut ajoquserneqannginnissaat. Saattuarniarnermi pullatit immap naqqanut uumasoqatigiinnullu akornusiisanngitsut kisimik atorineqarsinnaapput kiisalu saattuarniarneq saattuarniarfinni ilisimaneqartuni ingerlanneqartarmat saattuarniarnermi immami mianerisassat eqqarsaatigalugit illersuinissamut periaaseq tassaavoq aqutsiveqarfinni sumiiffinni tamani saattuarniarneq ingerlanneqarsinnaalluni. Nalunaaruteqarnermi, ilisimatuussutsikkut misissuinermi imaluunniit nakkutilliinermi aalisarnerup siaruarsimanagera malunnartumik allanngorsimanagera paasineqarpat, Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup, Pinngortitaleriffik aamma Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit isumasioereerlugit, sumiiffiit mianerisariaqarsinnaasut illersorniarlugit aalisarneq killilersuiffigineqassanersoq nalilissavaa.

3.4 Saniatigut pisanik aqutsineq

Aalisarnermi piasisuukkat Aalisarnermi piasisuukkat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat aamma Aalisakkanik aalisakkanillu tunisassianik tunisarnerit pillugit nalunaarusiortarnerit pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat naapertorlugit suliarineqassapput nalunaarsorneqarlutillu. Saattuarniarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaata saniatigut pisanik aamma malittarisassaqaartitsivoq.

Saattuarniarneq pillugu nalunaarut malillugu iginneqartut logbogimut (umiarsuarmi allattuivimmut) nalunaarsorneqassapput¹¹ (igitat pisassiissutinit ilanngaatigineqassanngillat). Saattuat igitat aqitsunillu qaleruallit pillugit maanna nalunaarsuisarneq amingaateqartorujussuavoq. Eqqortumik tamakkiisumillu

¹⁰ Qimaaffissaq tassaavoq allunaasaq pullatini nettinut ilanngunneqartussaq allunaasarlu arrortinneqarsinnaassalluni. Taamaaliornikkut pullatit katatat aalisarunnaarniassammata, tassami allunaasaq arrortinneqassammat pullatillu ammarlugit piasisuukkat anillaffigisinnaasaannik. Takuuk ilanngussa 3.

¹¹ Saattuarniarnissamut akuersissutinut tamanut ilanngussassamik kakkiussisoqassaaq igitanut atorineqartussamik.

nalunaarsuisarnej anguniarneqassaaq, taamaaliornikkut saattuaqassutsit nalilersorniartarnerat pitsanngorsinneqassalluni. Tamanna saattuarniartut aalisakkerivissuillu iluaqutigissavaat.

Saattuanik arnavissanik tunisinissaq kiisalu Bitter Crab Diseasellit (BCD) iginneqarnissaat nalunaarummi inerteqqutaapput. Saattuat BCD-llit oqqunneqassapput aserorterneqartussanngorlugit.

Inuussutissarsiutigalugu saattuarniarnej pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat malillugu saattuarniarnej unitsinneqassaaq pisat 20 %-ii sinnerlugit aniseqqinneqartariaqarpata makku pissutigalugit 1) Qaleruai 1 pissutigalugit 1 imaluunniit 2) Qaleruai 2 pissutigalugit (ilanngussaq 2 takuuk) nerpii <75 %-mik annikinneruppata.

Nalunaaruteqarnermi nakkutilliinermiluunniit artinik aalajangersimasunik mianerisassanik soorlu arfernik saniatigut pisat piffissami sivikitsumi sumiiffimmiluunniit amerlappata, Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfiup Pinngortitaleriffik aamma Aalisarnej pillugu Siunnersuisoqatigiit suleqatigalugit artip uumassusilerinermut atatillugu killiffia mianeralugu saniatigut pisat annertussusiisa naammaginartumik annertussuseqarnissaannut immikkut upalungaarsimanissamut iliuuseqarnissaq isumannaarneqassanersoq nalilissavaa. Taamatut upalungaarsimanissamut iliuuseqarnerni sumiiffinnik matusinerit piffissalluunniit ilaani matusinerit suliniutilluunniit allat artit arlaannaalluunniit uumassuseqarnikkut artukkerneqannginnissaanik isumannaarinerit ilanngunneqarsinnaapput. Arfernik allanilluunniit pisassiisutaasunik kalunnernut piasisuukkanut uumatillugillu aniguisinneqarsinnaanngitsunut piasisuugaqartoqarpat uumasup suussusaa naapertorlugu nuna tamakkerlugu pisassiisutinit ilanngaaticineqassaaq. Saniatigut pisat tamarmik nalunaarsorneqassapput.

4. Nalunaaruteqartarnej nakkutilliinerillu

4.1 Nalunaaruteqartarnej

Saattuarniarluni aalisarnermi nalunaaruteqartarnerit assigiinngitsut arlaliupput, aalisartup pisiortortullu naammassisassaat. Aalisarnermik nakkutillineq pingaarnertut aalisartumiit pisiortortumut aalisakkanik aamma aalisakkanit tunisassianik tunisinikkut ingerlanneqassaaq, tassungalu ilanngullugu aamma aalisartup pisaanik KANUAANA'mut pisiortortup nalunaaruteqarnissamut pisussaaffiatigut. Tunisinermi pisat tamaasa pillugit paasissutissanik ilanngussisoqassaaq, tassunga ilanngullugu saniatigut pisat igitallu.

Tunisinerup saniatigut angallatit annerit (9,4 meterit takinerilluunniit) logboginik immersuisassapput tunitsivimminnut tunniussassaminnik. Tunitsiviup pisisup logbogit KANUAANA-mut nassiunnissai isumagissavai. Angallatit mikinerusut (takissutsimikkut 9,4 meterinik naannerusut) angallammi allattaaveqarnissamut pisussaaffeqanngillat, taamaallaallu tunisinermi pisat nalunaarutigisussaallugit.

4.2 Alapernaarsuineq, Nakkutillineq Misissuinerlu MCS)

Aalisarnerit nammineerluni aalisariutiniilluni nakkutilliinikkut allaffissornikkulluunniit KANUAANA-mit isumagineqarput.

Sinerissap qanittuani aalisarnerit imatut nakkutigineqartarput:

- Nalunaarutininik, angallatini allattaavinnik paasissutissanik, tunisat pillugit paasissutissanik nakkutilliineq angallatinillu nakkutilliineq, tassunga ilanngullugit nalunaarsuineq pitsaassusiliinerlu
- Angallatini nakkutilliisut
- Imaani nakkutilliinerit
- Tulaassanik nakkutilliineq ikkut

KANUAANA-p Nuummi qitiusumik allaffeqarfiani aqutsinermik nakkutilliisoqarpoq. Paasissutissanik nalunaaruteqartussaataitaanikkut KANUAANA-mit nalunaarutininik tiguneqartuninik misissuinikkut nakkutilliineq pisarpoq, tassunga ilanngullugit logbogimut nalunaarsuisussaataitaneq tunisallu pillugit paasissutissanik atortussanngortitsineq. Taamaalillutik nalunaarutini tamani amerlassutsit sumiiffiillu nalunaarutigineqartut imminnut naapertuunnersut isumaanaarniarlugit nalunaarutit assersuutigalugu angallatinit annernit logbogimit nalunaarsuutit aamma Angallatinik Alapernaarsuinermik Aaqqissuussinermik (VMS) paasisat imminnut sanillersuunneqartarput. Aalisakkanit nioqqutissianik pisisartut tamarmik pisiatik tamaasa pillugit nalunaarsuutininik qarasaasiaq atorlugu nassiussisussaataitaapput. Paasissutissat tamakku sapaatip akunnikkaartumik nassiunneqartassapput aamma kukkunersiorneqartassallutik, kiisalu aalisarneq pillugu qarasaasiaqarfimmut LULI-mut inissinneqassallutik, taamaalillunilu pisassiissutit sinneruttut qanoq annertutiginersut nakkutigineqarsinnaassallutik.

Aamma ingerlaavartumik pisassiissutinit ilanngaait pisariunngitsumik siumut naatsorsuisoqartarput, aalisarnerup qaqugu matuneqarsinnaanera missiliorsinnaajumallugu.

Pisassiissutit nungunneqangajalerpata, tunitsiviit angallatillu annerit ullormoortumik nalunaaruteqartarnissaminnut KANUAANA-mit peqquneqarsinnaapput. KANUAANA aalisarnerinik tamanik matusinissamut oqartussaasuvoq. Matusineq pillugu tusagassiorfitsigut nalunaaruteqartoqartarpoq.

Matusinerup kingorna sumiiffimmi aalajangersimasumi pisassiissutit akuttusuumik sinneqarsinnaasarpud. Taama pisoqarnerani pisassiissutit sinneri ammaasseqqinnissamut pissutissaqartitsinersut KANUAANA APNN suleqatigalugu naliliissaaq.

KANUAANA-mi inunnik alapernaarsuisoqarpoq, taakkulu sinerissap qanittuani aalisariutitut ikillutik nakkutilliisarsinnaasarpud. Alapernaarsuisut angallatinut Kalaallit Nunaanni aalisarsinnaanermut akuersissutaatilinnut ikisinnaatitaappud.

KANUAANA aalisarnermik alapernaarsuisoqarpoq imaani tulaassinernilu sinerissamut qanittumi aalisarnermik nakkutilliisinnaasunik. Aalisariut Kalaallit Nunaanni umiarsualivimmut tikikkaangat usingiartussanngoraangallu KANUAANA-mi alapernaarsuisut misissuisarpud.

Ullut tamaasa nalunaaruteqartarnerit

Pisassiissutit tamakkerneqalernerit qanillineqarpat ullukkaartumik nalunaaruteqartarnissamut tunitsivinnut KANUAANA peqqusisinnaavoq. Tassa aalisarnerit qanimut nakkutiginerujumallugit piffissarlu eqqorlugu matusisoqarniassammat taamatut iliortoqartarpoq.

Aalisarnerup unitsinnera

KANUAANA aalisarnernik tamanik matusinissamut oqartussaasuvoq. Matusineq pillugu tusagassiorfitsigut nalunaaruteqartoqartarpoq.

4.3 Nalunaarutiginninnerit

Aalisarnermi malittarisassanik unioqqutitsisoqarnerani KANUAANA-mit politiinut nalunaarutiginnittoqarsinnaavoq.

Inatsisini atuuttuni aalajangersakkanik unioqqutitsinerit tamarmik akiliisitaanermik kinguneqarsinnaapput. Kalaallit Nunaanni aalisarneq pillugu inatsisit attuumassuteqartut tamakkerlutik inatsisit.gl aqqutigalugu pissarsiarineqarsinnaapput.

Ilanngussaq 1 Inatsisit

- Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 31. oktober 1996-imeersoq (kingusinnerusukkut allannguutitalik)
- Saattuarniarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9 12. februar 2021-meersoq
- Piujuartitsineq siunertaralugu aalisarnerup teknikkkut iluarsartuussivigineqarnera pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 4, 30. marts 2017-imeersoq
- Sinerissamut qanittumi aalisarnermit pisanik nalunaarutiginnittarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 15, 22. december 2011-meersoq
- Aalisakkanik aalisakkanillu tunisassianik tunisisarnermik nalunaarutiginnittarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 7, 4. april 2016-imeersoq
- Aalisarnermi saniatigut pisat pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 14, 6. december 2011-imeersoq
- Aalisarsinnaanermut akuersissutit pisassiissutillu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 47, 18. december 2020-imeersoq
- Qaammataasat atorlugit aalisariutinik nakkutilliineq pillugu Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 21, 30. maaji 2001-imeersoq
- Aalisarnermik alapernaarsuisut suliassaat pisinnaatitaaffiilu pillugit Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 3, 18. marts 2004-meersoq

Kalaallit Nunaanni aalisarneq pillugu inatsisit attuumassuteqartut tamakkerlutik inatsisit.gl aqqutigalugu pissarsiarineqarsinnaapput.

Ilanngussaq 2 Qaleruaasa qanoq issusaat

Saattuut qaleruaanik nalilersuiniarnermi nunat tamalaat akornanni immikkoortitserinermut periaaseq akuerisaasoq atorneqartarpoq taamaaliornermi saattuut qaleruaitik qanga kingullermik taarsersimaneraat aalajangerneqartarluni.

Qaleruaasa suussusaat 1 – saattussat aqitsut. Qaleruaq aappalorujuttoq kajortuugajutarpoq timaatalu ataa qaqortumiit aappaluttuulluni. Qaleruaa sukujoqanngilluiarnarpoq naaffigineqarsimananilu. Saattussat imatut aqitsigajuttarput qaleruaa tigutsisaalu tuulaaginnarlugit qupisarlutik. Niui aamma saattuaq pullatinit koorimilluunniit tigugaanni katakkajuttarput. Saattussat qaleruai suussuseq 1-iusut sapaatip akunneri kingullit sisamaniit arfinilinnut qaleruaitik taarsersimagajuttarpaat. Nerpia annikippoq.

Qaleruaasa suussusaat 2 – qaleruaq manngertoq sorujoqanngitsaq. Qaleruaq aappaluttuuvoq kajorulullunuunniit, ataa qaamasumik aappalorujuttumiit qaqortuuvoq qaleruaalu manngerluni. Tigutsisaa qaleraaluunniit annikitsumik naqillugit qupissanngillat. Qaleruaa sorujoqanngilluinnarpoq tigutsisaalu ersarissorujussuarmik neriusaatut qillerpoq. Timaata ataa kigarneqanngilaq naaffigineqarsimananuunniit. Saattussat taamatut suususillit qaleruaitik piffissami qaammatit pingasuniit-sisamaniitarfinillit iluanni taarsersimagajuttarpaat. Nerpia annikippoq akunnallunuunniit.

Qaleruaasa suussusaat 3 – qaleruaa manngertoq killilimmik naaffigineqarsimasooq. Qaleruaa qaamasumik kajorujuppoq, naaffigiartorneqalersimallunilu, assersuutigalugu epifyttinit (naasut ilaat naasuni allaniluunniit naasartoq) kalkeqaleriartorlunilu. Saattussap ataa sungarpaluttoq immungasumik qalipaateqarpoq ataanilu kajortumik qalipaatilimmik kigarneqarluni. Tigutsisai suli annikitsumik neriusaatut qillerput ataalu kajortunik kigarneqarluni/milaqarluni. Saattussat qaleruaat taamatut suususillit qaleruaitik ukiuni marlunni kingullerni taarsersimassavaat. Nerpeqarluartut.

Qaleruaasa suussusaat 4 – qaleruaa manngertoq naaffigineqarsimasoq.

Qaleruaa manngerluni kajorujuppoq, naaffingaaatsiarneqarsimalluni, epifyttinit (naasut ilaat naasuni allaniluunniit naasartoq) kalkeqaleriartorlunilu. Saattussap ataa kajortumik immaqalu ataanilu kajortumik qalipaatilimmik toorneqarluni. Tigutsisai neriusaatut qillerput ataalukajortunik kigarneqarluni/milaqarluni. Saatussat qaleruaat taamatut suussusillit qaleruatik ukiuni pingasuniit sisamanut siusinnerusukkut taarsersimassavaat. Nerpittaqarluarput.

Qaleruaasa suussusaat 5 – qaleruaa amermut assingusoq “aqilaartoq”.

Qaleruaa kajorujuttoq, ilaannilu kajorujulluni qernerujuttoq. Saattussap naaffingaaatsiarneqarsimalluni, epifyttinit kalkeqaleriartorlunilu. Saattussap ataa kajorujuttoq taartoq. Daktyli tamatigungajak qernerluni nungullarsimaqalunilu. Qaleruaa niuilu amermut assingullutik. Saatussat taamatut qaleruallit, ukiut sisamat tallimalluunniit siusinnerusumi qaleruatik taarsersimassavaat. Aalisassallugit soqutiginanngitsut.

Ilanngussaq 3 Saattuanut pullatini bomuldimik allunaasartalerlugu pullatinit qimaaffissiaq

Qimaaffissiap atulernissaa piunasaqaataalissaaq. Aalisartut piffissalerniarlugit aalisarnermut atortutik nalimmassarnissaannut piffissalernerqassapput, taamaalilluni aniffissiap atuutilernissaa ulloq tassaassalluni 1. januar 2022.

Pullatit annaaneqarneranni aalisartuaannannginniassammata bomuldimik arrortinneqarsinnaasumik allunaasaaqqamik pullatinut mersuussisoqassaaq.

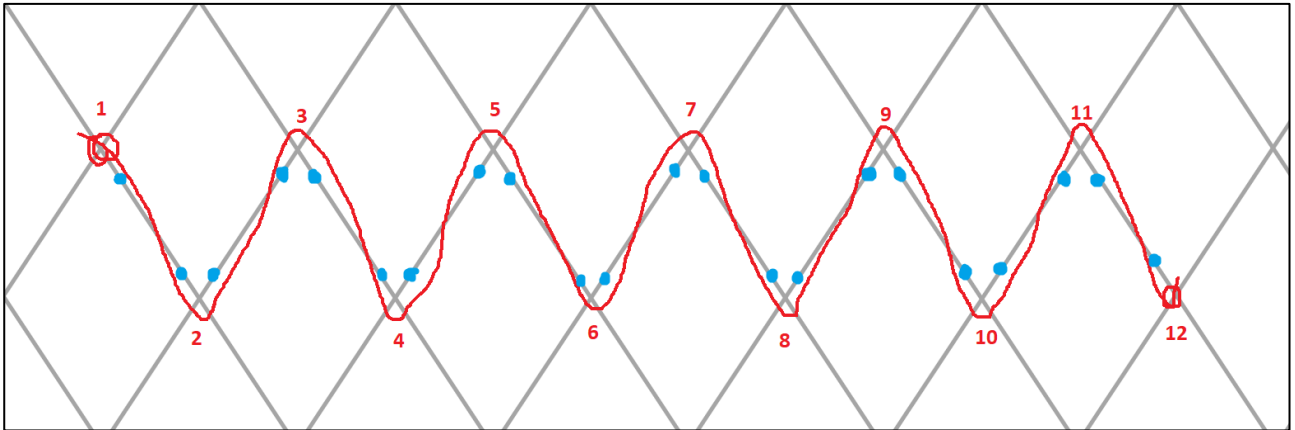
Saattuanut pullatit ikinnerpaamik ataatsimik qimaaffissaqassapput taakkulu allunaasaaqqamik bomuldiusumik matoqqatinneqassapput. Nigartat affai aqqaneq-marluk aqqusaarlugit allunaasaq ikkunneqassaaq, takuuk assiliaq 1. Allunaasaq nigartanut siullermut aqqaneq-aappassaannullu aalajangerneqassaaq nigartallu affaani qilernerit aappaanniit aqqaniliat ilanngullugu aqqusaassavaat. Assiliap 1-ip takutippaa allunaasap ikkuffissaa. Tungujortumik nalunaaqutsikkat tassaapput qassutit kipineqarfissaat tassuunalu putuliortoqassalluni.

Bomuldimik allunaasaaraq atorneqartoq allunaasaaqqani amerlanerpaanik 96-inut nigartaanneqassaaq.

Pullatit qimanneqarpata annaaneqarpataluunniit piffissap ingerlanerani bomuldimik allunaasaaraq arrortinneqassaaq. Allunaasaaraq arrortinneqarpat nettini putu ammassaaq qimaaffissaqalerlunilu, tassani pisarineqarsimasinnaasut pullatinit anisinnaangussapput.

Aalisaqattaarnerup siulliup kingorna bomuldimik allunaasaaraq nutaamik taarserneqassaaq, tamatumani aalisarnerup nalaani allunaasaaraq arrortinneqannginniassammata. Putuliaq pullatit saviminertaasa nalaaniissanngilaq, taamaassagaluarpmi pisariaqanngitsumik bomuldimik allunaasaaraq nungullarsarneqassagaluarmat.

Assimi 2-mi takutinneqarpoq pullatini allunaasap eqqortumik ikkunneqarsimagaangami qanoq isikkoqarnersoq.

Asseq 1. Tassani bomuldimik allunaasaaraq nigartanut affarnut qanoq mersuunneqassanersoq takutinneqarpoq.

Assiliaq 2. Assiliami 2-mi takuneqarsinnaavoq, allunaasaq eqqortumik ikkunneqarsimasoq nigartanut affarnut aqqaneq-marlunnut ilanngunneqarluni.